

החשב הכללי - ועדת הפטור

מספר פרוטוקול 3860

פרטים כלליים

המשרד הפונה	התקבל בוועדת הפטור	תאריך דיון
משרד ראש הממשלה	14.12.2023	28.12.2023

פרטי ההתקשרות המבוקשת

נושא ההתקשרות	מטרת הפניה	תקנת חוק	מועד החלטת ועדת מרכזים הפונה	מספר פנייה
שימור והנגשת תיעוד אירועי ה 7/10 אישור התקשרות		(29)3	04.12.2023	8001042183

חברי ועדה נוכחים	תפקיד	תפקיד בוועדה
בנימין מנחם	סגן בכיר לחשב הכללי	יו"ר ועדה
תמר יוסף	יועצת משפטית	יועץ/ת משפטית/ת
אלי ביתן	סגן בכיר לחשב הכללי	חבר/ת ועדה

החלטת הוועדה

הוועדה ממליצה על: אישור ההתקשרות לפי תקנה (7)3 לתקנות חובת המכרזים

ההתקשרות מאשרת לשנה, הוועדה תשקול להאריך את ההתקשרות בהתאם להצגת התקדמות הפרויקט בתום השנה הראשונה

תקופת התקשרות ראשונה
הערות: המשרד ביקש 5 שנים בתוספת שנה אופציה, מאושר שנה מיום חתימה על ההסכם

שם ספק	ח.פ.	סטטוס ספק	סוג ספק
הספרייה הלאומית בע"מ (חל"צ)	514152420		

פרטי תקופה

תאריך תחילה	תאריך תחילה מאושר	תאריך סיום מבוקש	תאריך סיום מאושר	אומדן	סכום מאושר	מטבע
		0		27,000,000	5,400,000	שקלים ישראלים חדשים

ההחלטה מותנית באישור של: החשב הכללי

דיון ונימוקים

- משרד המורשת (להלן - **המשרד**) מבקש להתקשר עם הספרייה הלאומית (להלן - **הספרייה**) לטובת ניהול וביצוע תכנית לאיסוף, שימור והנגשת תיעוד אירועי ה-7/10 ומלחמת "חרבות ברזל".
- ביום 7/10/23 פתח ארגון חמאס במתקפת טרור על מדינת ישראל וביצע שורת מעשי טבח ואלימות בהיקפים ואכזריות חסרי תקדים. על אף שהמלחמה לא הסתיימה, כבר כעת ברור כי קיימת חשיבות רבה לתיעוד מקיף של אירועי אותו היום לטובת התיעוד ההיסטורי, הזיכרון הלאומי ולטובת הנצחה, מחקר, חינוך והסברה. לשם כך, המשרד מבקש ליישם באופן מידי תכנית

חירום לאיסוף, שימור ארוך טווח והנגשת חומרים תיעודיים קיימים ועתידיים באמצעות מאגר דיגיטלי לאומי מרכזי לאירועי 7.10.23 והמלחמה שבאה בעקבותיה.

3. הפרויקט מורכב משלושה מרכיבים מרכזיים:

- 3.1. **הקמה וניהול המאגר הדיגיטלי הלאומי לשימור והנגשת חומרי התיעוד:** מיפוי היוזמות הקיימות, יצירת שותפויות וקליטת חומרים ותוצרי תיעוד בכל המדיות השונות, קטלוג ומפתוח המידע, אחסון במערכות, ניהול הרשאות גישה (זכויות יוצרים, פרטיות, חסיון וכד'), שימור דיגיטלי ארוך טווח והקמת ממשק מקוון לחיפוש והנגשת הפריטים והמידע אודותם לציבור בהתאם למגבלות הנדרשות. סך הרכיב כ-8.4 מיליון ש"ח לכל התקופה.
- 3.2. **איסוף עדויות ותיעוד בע"פ:** הרכיב העיקרי הוא ביצוע ראיונות תיעוד בעל פה – 4,000 ראיונות, בעלות של כ-4,200 ש"ח לראיון, בסכום כולל של 13 מיליון ש"ח. העלות הגבוהה לראיון נובעת מליווי מטפלים בתחום בריאות הנפש לצוותים מתעדים ולמרואינים וכן עלויות נלוות.
- 3.3. **הצלה ושימור של חומרים ארכיוניים מיישובי עוטף עזה:** לפי הערכת המשרד ישנם כ-24 ארכיונים ביישובי עוטף עזה, במרחק של 0-7 ק"מ מהגבול (רובם לא נפגעו במלחמה). חלקם ארכיונים קטנים וחלקם ארכיונים גדולים כמו בקיבוץ "בארי". רכיב זה של הפרויקט מיועד ל"תכנית עבודה להכשרה, יעוץ מקצועי וליווי צוות מקצועי בתהליך רישום ודיגיטציה של הארכיונים וצירופם למיזם רא"י", כלומר ליווי של צוות מטעם הספרייה למנהלי הארכיונים ביישובים וצירוף הארכיונים הפיזיים לרשת ארכיונים דיגיטלית.
4. מניסיון העבר המצטבר של המשרד, ומהיכרות עם תחום השימור וההנגשה הדיגיטלית של חומרי מורשת, מבקש המשרד לבצע את הפרויקט באמצעות גוף מרכזי אחד, על מנת להבטיח ראייה רוחבית של כלל פעילות התיעוד, ליצור מאגר לאומי מרכזי לטובת הציבור הרחב. בנוסף, ביצוע הפרויקט באמצעות גוף מרכזי בעל יכולות טכנולוגיות מתקדמות יאפשר קישוריות בין התוצרים השונים לטובת יכולת חיפוש וגילוי מתקדמות בחומרי התיעוד הרבים.
5. המשרד ערך בדיקה מול מספר גופים (ארכיון המדינה, הארכיון הציוני המרכזי של ההסתדרות הציונית העולמית ומוזיאון יד ושם) והגיע למסקנה כי הגוף הלאומי היחיד שביכולתו להוביל את הפרויקט, הינו הספרייה הלאומית, מהסיבות שלהלן:
 - 5.1. **מעמדה הייחודי של הספרייה הלאומית ותפקידיה ע"פ חוק:** בהתאם לחוק הספרייה הלאומית, התשס"ח – 2007, הספרייה הינה הגוף הלאומי היחיד המחויב ע"פ חוק לאיסוף ושימור ארוך טווח של חומרי תיעוד ולהנגשתם לציבור הרחב, בין היתר באמצעים דיגיטליים.
 - 5.2. **מומחיות ייחודית בניהול מיזמי מורשת דיגיטליים ובהנגשת חומרים היסטוריים ותיעודיים באופן דיגיטלי:** כפועל יוצא מהשקעה נרחבת בשנים האחרונות, הספרייה הינה בעלת מומחיות מקצועית ייחודית בניהול מיזמים דיגיטליים, בהנגשת אוספים בכלים דיגיטליים, אשר על כן, שימוש בתשתיות הקיימות של הספרייה, יאפשר את ביצוע המיזם תוך חיסכון משמעותי במשאבים.
 - 5.3. **חיבוריות וקישוריות למאגרים נוספים:** פריטים הנטענים במערכות הספרייה הלאומית, קשורים ליתר הפריטים המצויים במערכות אלו, וכן למאגרי מידע נוספים, ובכלל זאת מאגר VIAF הבינלאומי המנוהל ע"י ספריית הקונגרס. כפועל יוצא, חומרים אלו יזכו לחשיפה רבה יותר בפני הציבור הישראלי והבינלאומי, ובנוסף יתרמו לפעילויות מחקר, חינוך, הסברה ועוד.
 - 5.4. **שימור דיגיטלי ארוך טווח:** הספרייה הינה בין הגופים היחידים בארץ, אשר מחזיקה במערכת ייעודית לשימור דיגיטלי ארוך טווח (מערכת רוזטה מבית חברת Xlibris), ובנוסף לכך קצין שימור דיגיטלי שתפקידו להתמצא בפרקטיקות המתקדמות בתחום ולהטמיע אותם באופן שוטף. המשמעות היא שחומרים שייקלטו במערכות הספרייה, יזכו לרמת הגנה הגבוהה ביותר של שימור דיגיטלי, הקיימת כיום בארץ.
 6. הגורם המקצועי במשרד ציינה כי נעשתה גם בדיקה אל מול ארכיונים לאומיים מרכזיים על מנת לבחון את האפשרות שהפרויקט יבוצע באמצעותם ומצאה כי הספרייה הלאומית היא המתאימה ביותר לביצוע הפרויקט.
 7. החומרים שייקלטו במסגרת המיזם יונגשו לציבור הרחב בכפוף למגבלות קניין רוחני ופרטיות. במסגרת הפרויקט עם הספרייה יפותח ממשק הנגשה נפרד עבור תוצרי התיעוד של הפרויקט, באופן אשר יאפשר הנגשה משותפת יחד עם גופים נוספים המחזיקים חומרי תיעוד רלוונטיים שאינם מופקדים בספרייה הלאומית.
 8. הסכמי ההתקשרות בין המשרד לספרייה הלאומית יכללו תנאים הנוגעים לזכויות היוצרים ובעלות על החומרים במיזמים המפורטים לעיל.
 9. הספרייה העבירה תצהיר לגבי העדר כפל מימון ממשלתי לפרויקט זה מהתקציב השוטף המתוקצב על ידי משרד החינוך. הספרייה התחייבה לנהל רישום נפרד לכל הכנסות והוצאות הפרויקט בספרי החשבונות שלה.
 10. לבקשה צורף מכתבו של רמ"ט מנהלת תקומה, תא"ל (מיל") אגאי יחזקאל, לפיו "לאור חשיבות התיעוד, ובפרט הנושאים הטעונים טיפול מיידי... דוגמת תיעוד ושימור של תשתיות פיזיות, איסוף חפצים והצלה של ארכיונים, מוצע כי העבודה תחל מיד... בהמשך לכך ובעת הקרובה נקיים דיונים מפורטים על חלקיה השונים של התכנית, נגבש מתווה כולל במסגרת החלטת הממשלה בנושא שיקום חבל התקומה."

11. ועדת הפטור סבורה כי בנסיבות העניין ניתן לאשר את ההתקשרות בהתאם לתקנה 3(7) לתקנות חובת המכרזים לאור האמור בסעיף 5.1 לעיל, ולא בהתאם לתקנה 3(29) כאמור. זאת, בשים לב לתפקידי הספרייה כאמור בסעיף 4 לחוק הספרייה הלאומית, התשס"ח-2007.

12. גב' סופי פרכטמן, מנהלת תחום משרדים מנהליים ממליצה לאשר את ההתקשרות בכפוף להתניות הבאות:

12.1. למשך שנה בהיקף של 5.4 מלש"ח בתוספת חמש אופציות בנות שנה כל אחת, בסכום כולל של 21.6 מלש"ח. מימוש האופציה השנייה יהיה באישור ועדת הפטור המרכזית לצרכי הצגת התקדמות הפרויקט.

12.2. חשבת המשרד תהיה חברה בוועדת ההיגוי של הפרויקט לרבות אישור תקציב הפרויקט ברכיביו השונים.

12.3. הסכם התקשרות בין המשרד לספרייה הלאומית יכלול תנאים המעגנים את בעלות המדינה על כלל תוצרי הפרויקט לרבות אתרים וממשקים שיפותחו עבור הפרויקט מתקציב המשרד ויועברו לפי דרישת המשרד לצדדים שלישיים.

12.4. הסכם התקשרות בין המשרד לספרייה הלאומית יכלול תנאים בדבר הפרדה כספית בין הכנסות והוצאות הפרויקט לבין יתר פעילויות הספרייה וכן בדבר הפרדה טכנולוגית בין הפרויקט לבין יתר החומרים במאגרי המידע ובמערכות המחשוב של הספרייה, כדי לאפשר הסבה מלאה, מהירה ובעלות מזערית לצדדים שלישיים, ככל שהמדינה תחליט על כך.

מאשרים

פרטי אישור	שם פרטי ושם משפחה	תפקיד	תפקיד בוועדה	הערות
אישור	יהלי רוטנברג	החשב הכללי באוצר	גורם מאשר נוסף	
אישור	בנימין מנחם	סגן בכיר לחשב הכללי	יו"ר ועדה	
אישור	אלי ביתן	סגן בכיר לחשב הכללי	חבר/ת וועדה	
אישור	תמר יוסף	יועצת משפטית	יועץ/ת משפטי/ת	

אישור החשב הכללי:

אני מחליט על אישור ההתקשרות כמפורט בהחלטה מספר 3000010152 לעיל, לפי תקנה 3(7) לתקנות חובת המכרזים.